

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2249

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het bericht dat gezinshereniging voor Eritrese asielzoekers bijna onmogelijk is* (ingezonden 9 juni 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 3 juli 2017)

Vraag 1

Klopt het dat vluchtelingen in Nederland gemiddeld 32 weken wachten tot ze weten of ze herenigd mogen worden met hun gezin?¹

Antwoord 1

Hiervoor verwijs ik naar antwoord 1 op de Kamervragen van het lid Voorde-wind (ChristenUnie)².

Vraag 2

Erkent u dat gezinshereniging belangrijk is voor de integratie van statushouders, zodat zij kunnen beginnen met het verwerken van de vlucht en het opbouwen van een nieuw leven met hun gezin?

Antwoord 2

Ja. De inzet van de IND is erop gericht om zo spoedig en zorgvuldig mogelijk te beslissen op een aanvraag voor gezinshereniging.

Vraag 3

Hoe vaak is in de afgelopen tijd de wettelijke maximumtermijn voor het beslissen op de aanvraag tot gezinshereniging overschreden en hoe vaak heeft de aanvrager hiervoor een vergoeding ontvangen?

Antwoord 3

Hiervoor verwijs ik naar antwoorden 2 en 7 op de Kamervragen van het lid Voordewind (ChristenUnie).

¹ «Stel je voor: over acht maanden weet je pas of je je gezin mag zien», Dick Wittenberg, 15 februari 2017, <https://www.netinnederland.nl/informatie/nieuws/2017/gezinshereniging.html>

² Aanhangselen, Tweede Kamer, 2016–2017, nr. 1988

Vraag 4

Hoe lang moeten vluchtelingen gemiddeld wachten na een positief antwoord op hun aanvraag tot ze daadwerkelijk herenigd worden? Kunt u hierbij een uitsplitsing maken naar land van herkomst?

Antwoord 4

De gemiddelde duur tussen de inwilliging van een machtiging tot voorlopig verblijf nareis (MVV) en de inreis van een familielid van een vergunninghouder in Nederland valt niet uit de IND-systemen te genereren. Wel kan worden berekend wat de gemiddelde duur is tussen de inwilliging van de MVV nareisaanvraag en de afgifte van de afgeleide verblijfsvergunning asiël. In de regel wordt na melding van de nareiziger in Veenhuizen binnen vier dagen de afgeleide verblijfsvergunning asiël uitgereikt.

In 2016 bedroeg de gemiddelde duur tussen inwilliging van de MVV en de afgifte van de afgeleide verblijfsvergunning asiël 60 dagen. In de eerste vijf maanden van 2017 bedraagt deze gemiddelde duur 81 dagen. In onderstaande tabel is dit weergegeven voor de belangrijkste nationaliteiten.

Nationaliteit	2016	2017 t/m 05
Eritrese	71	70
Somalische	77	75
Staatloos	64	89
Syrische	57	83

Bron: INDiGO/METIS

Anders dan gesuggereerd in de vraagstelling moeten de aanvrager en nareiziger(s) niet wachten nadat de IND de aanvrager schriftelijk in kennis heeft gesteld over de verlening van een MVV. Het is immers vanaf dat moment de verantwoordelijkheid van betrokkene(n) om de hereniging spoedig te organiseren. Een MVV kan tot drie maanden na de dagtekening van die kennisgeving worden afgegeven op de diplomatieke post. Na afgifte van de MVV heeft de nareiziger nog drie maanden om naar Nederland te reizen.

Vraag 5

Hoe wordt omgegaan met de lange wachttijden bij de ambassades in de landen van herkomst waardoor soms de termijn van drie maanden om de machtiging voorlopig verblijf (MVV) op te halen om naar Nederland te komen wordt overschreden? Is hiervoor in een uitzondering voorzien?

Antwoord 5

Bij een aantal diplomatieke posten buiten het land van herkomst was tijdelijk (eind vorig jaar) sprake van opgelopen wachttijden. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft snel adequate maatregelen genomen, zoals het aantrekken van extra personeel of het openen van extra balies. De wachttijden voor de afgifte van de MVV zijn momenteel op geen enkele diplomatieke post langer dan 3 maanden. In artikel 2r van de Vreemdelingenwet is bepaald dat in geval de MVV niet kan worden afgegeven in het land van herkomst of bestendig verblijf, op grond dat de Nederlandse vertegenwoordiging is gesloten of zich daar niet of niet langer een Nederlandse vertegenwoordiging bevindt, deze termijn van drie maanden eenmaal met ten hoogste drie maanden kan worden verlengd. Hier wordt in de praktijk ook regelmatig gebruik van gemaakt. Overigens zijn er ook andere redenen waarom een nareizend gezinslid niet binnen drie maanden de diplomatieke post kan bereiken. Dit ligt besloten in de problematiek waar een nareizend gezinslid mee te maken kan krijgen: problemen om de grens over te steken, toestemming voor het verlaten van een vluchtelingenkamp, etc.

Vraag 6

Hoeveel aanvragen tot gezinshereniging worden afgewezen wegens het verstrijken van de nareistermijn? Hoeveel van hen gaan in beroep en hoeveel hebben dan alsnog recht op gezinshereniging?

Antwoord 6

Hiervoor verwijs ik naar antwoord 8 op de Kamervragen van het lid Voorde-wind (ChristenUnie).

Vraag 7

Kent u het bericht dat het nieuwe beleid van de Immigratie- en Naturalisatie-dienst (IND) gezinshereniging voor Eritrese asielzoekers bijna onmogelijk maakt?³

Antwoord 7

Ja.

Vraag 8

Erkent u dat het in de aard van het vluchten zit dat Eritreeërs hun land vaak illegaal, zonder officiële documenten, verlaten?

Antwoord 8

Het kan worden gesteld dat Eritreeërs die vluchten hun land nagenoeg altijd illegaal verlaten. Dit betekent niet in generieke zin dat Eritreeërs bij het vluchten geen officiële documenten (kunnen) meenemen. Dit blijkt ook uit het Algemeen Ambtsbericht Eritrea (februari 2017)⁴, waarin is vermeld dat veel Eritrese vluchtelingen die aankwamen in Soedan geen identiteitsbewijs bij zich hadden, maar Eritrese vluchtelingen die in Ethiopië aankwamen wel. De IND houdt bij de beoordeling van elke asiel- en nareisaanvraag rekening met de individuele omstandigheden. De vluchtsituatie kan een verklaring zijn voor het ontbreken van officiële documenten.

Vraag 9

Klopt het dat het voor achtergebleven familie en vrienden gevaarlijk en/of onmogelijk kan zijn om alsnog officiële documenten op te vragen bij de overheid?

Antwoord 9

Dat risico is niet uit te sluiten⁵. Daarom vraagt de IND niet aan de referent of zijn/haar gezinslid om officiële documenten aan te vragen bij de Eritrese overheid.

Vraag 10

Waarom biedt de IND geen mogelijkheid meer tot DNA-onderzoek of interviews als niet kan worden bewezen dat het ontbreken van officiële documenten niet de schuld is van de Eritrese asielaanvrager?

Antwoord 10

Het is belangrijk dat de IND de identiteit en gezinsband zo goed mogelijk kan vaststellen. In het Algemene Ambtsbericht Eritrea (februari 2017) is uitvoerig beschreven welke officiële documenten de Eritrese overheid uitgeeft aan haar ingezetenen. Indien een aanvrager geen officiële documenten heeft om zijn identiteit en gezinsband aan te tonen, dan vraagt de IND om een plausibele verklaring hiertoe. Als de aanvrager aannemelijk kan maken dat het ontbreken van officiële documenten hem/haar niet toe te rekenen is, dan biedt de IND een DNA-onderzoek of een identificerend interview aan.

³ «Nieuw beleid IND maakt gezinshereniging voor Eritrese asielzoekers bijna onmogelijk», OneWorld, 24 mei 2017 <https://www.oneworld.nl/nieuw-beleid-ind-maakt-gezinshereniging-voor-eritrese-asielzoekers-bijna-onmogelijk>

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2017/02/07/algemeen-ambtsbericht-eritrea-februari-2017>

⁵ Uit het Algemene Ambtsbericht Eritrea (februari 2017) volgt dat familieleden van mensen die betrokken zijn bij voor de overheid onwelgevallige zaken, zoals illegale uitreis, volgens de VN-onderzoekscommissie nog altijd risico's lopen op represailles. Volgens de meeste buitenlandse waarnemers zou dit – anders dan in het verleden – inmiddels niet meer het geval zijn. Dit geldt ook voor familieleden van mensen die zich in het buitenland bevinden en die al dan niet contacten met een Eritrese ambassade hebben gehad.

Vraag 11

Hoe verhoudt dit nieuwe beleid en het niet langer aanbieden van DNA-onderzoek of interviews zich tot het Europees recht waarin het recht op gezinshereniging is vastgelegd?

Antwoord 11

Deze werkwijze acht ik in overeenstemming met de Europese Gezinsherenigingsrichtlijn.

Vraag 12

Deelt u de mening dat als binnen een jaar tijd het aantal toewijzingen voor gezinshereniging van Eritreeërs van 50% naar 30% daalde, het beleid wellicht te streng is? Zo ja, bent u bereid dit beleid te herzien?

Antwoord 12

Het inwilligingspercentage van Eritrese nareisaanvragen is na 2015 gedaald, maar niet in die orde zoals vermeld in de vraagstelling. De wijze waarop is beslist in Eritrese nareisaanvragen is weergegeven in onderstaande tabellen.

	2015	2016	2017 t/m 05
Inwilliging	1.340	1.630	990
Overig	120	240	140
Afwijzing	2.770	4.130	2.280
Samenvatting	4.230	5.990	3.410

Bron INDiGO/METIS op basis van standjaren afgerond op tientallen

	2015	2016	2017 t/m 05
Inwilliging	32%	27%	29%
Overig	3%	4%	4%
Afwijzing	66%	69%	67%
Samenvatting	100%	100%	100%

Bron INDiGO/METIS op basis van standjaren

Daarnaast merk ik op dat een zorgvuldige beoordeling van nareisaanvragen niet hetzelfde is als een te streng beleid. Deze zorgvuldigheid komt ook tot uiting in de individuele beoordeling van elke nareisaanvraag en de mogelijkheid die de betrokkene krijgt om een verklaring te geven voor het ontbreken van officiële documenten.